

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.01.2020.- 31.01.2020.

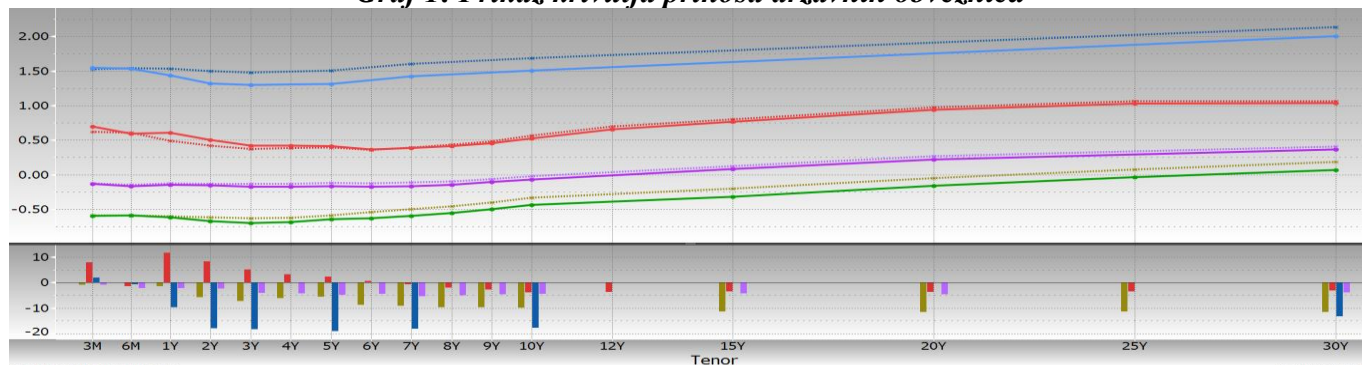
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	24.1.20	-	31.1.20	24.1.20	-	31.1.20	24.1.20	-	31.1.20	24.1.20	-	31.1.20
2 godine	-0,61	-	-0,67	1,49	-	1,31	0,42	-	0,50	-0,13	-	-0,14
5 godina	-0,59	-	-0,64	1,50	-	1,31	0,39	-	0,41	-0,12	-	-0,17
10 godina	-0,34	-	-0,43	1,68	-	1,51	0,56	-	0,52	-0,02	-	-0,07

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	24.1.20	-	31.1.20
3 mjeseca	-0,512	-	-0,536
6 mjeseci	-0,587	-	-0,587
1 godina	-0,584	-	-0,600

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.01.2020. godine (pune linije) i 24.01.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Rast neizvjesnosti koji je uslijedio nakon vijesti o širenju korona virusa uticao je na izražen pad indeksa dionica na globalnom nivou, kao i na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Navedeno je uticalo na pad prinosa svih obveznica eurozone. Pad prinosa je posebno bio izražen kod italijanskih obveznica koji su, pored generalno prisutne povećane potražnje za sigurnijim investicijama, smanjeni i zbog vijesti da na regionalnim izborima desno orijentisana stranka bivšeg zamjenika premijera Italije Salviniija nije uspjela da ostvari najavljivanu iznenađujuću pobjedu u regiji na sjeveru zemlje, koja tradicionalno pripada lijevo orijentisanim strankama, a što bi im uveliko moglo pomoći da obori krhku koalicionu vladu na nivou cijele zemlje. Nakon što se to nije desilo, tržište je pozitivno reagovalo na „opstanak“ aktuelne koalicione vlade. Početkom protekle sedmice zabilježen je izražen pad prinosa i grčkih obveznica, a nakon što je **agencija za dodjelu kreditnog rejtinga Fitch neočekivano povećala rejting Grčke za jednu stepenicu na BB sa prethodnih BB-, te povećala izgleda rejtinga na „pozitivan“ sa „stabilan**. Istovremeno, Fitch je potvrdio kreditni rejting Finske (AA+) uz smanjene izgleda rejtinga na „stabilan“ sa „pozitivan“. Nakon pada prinosa početkom prošle sedmice, kratkotrajna korekcija istih zabilježena je već narednog dana, ali je nakon toga, ponovo bio prisutan pad prinosa, najviše pod uticajem negativnih vijesti o riziku koji bi širenje korona virusa moglo imati na kineski, pa onda i na globalni privredni rast. Prinosi

njemačkih obveznica su na sedmičnom nivou smanjeni između 5,5 i 10 baznih poena. U istom periodu prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 15 i 30 baznih poena, pri čemu je najveći pad zabilježen kod desetogodišnjih obveznica. U skladu s tim, razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je na kraju sedmice iznosila oko 137 baznih poena, što je najniži nivo zabilježen od početka novembra 2019. godine. Na kraju prošle sedmice objavljen je podatak da je u četvrtom kvartalu prošle godine zabilježen veoma blagi rast GDP-a eurozone (0,1%), nakon što su privrede Francuske i Italije neočekivano zabilježile pad GDP-a. Takođe, vijest o rastu inflacije u eurozoni na početku ove godine (1,4%) nije naišla na optimizam, uzimajući u obzir da je temeljna stopa inflacije u eurozoni zabilježila nivo od samo 1,1%, a koja ne uzima u obzir volatilne cijene dobara, kao što je nafta. Vlada Njemačke je povećala prognoze rasta GDP-a zemlje za ovu godinu na 1,1% sa 1,0%, koliko je ranije očekivano, dok prognoze rasta za 2021. godinu iznose 1,3%. Takođe, saopšteno je da se planira povećana potrošnja Vlade koja bi do 2023. godine mogla iznositi više od 160 milijardi EUR u sektorima poput digitalne infrastrukture i transporta.

ECB od 2014. godine održava kamatne stope u negativnoj teritoriji s ciljem ubrzanja privrednog rasta, ali sve veći broj eksperata, uključujući i neke kreatore monetarne politike ECB, upozorava da bi zadržavanje negativnih kamatnih stopa duži period moglo doprinijeti finansijskoj nestabilnosti, te ugroziti privredni rast kao i bankarski sektor. Član UV ECB Mersch je izjavio da je zagarantovana opreznost u smislu određenih signala da monetarna politika podstiče povećano preuzimanje rizika, te tako doprinosi povećanju rasta cijena aktive i nejednakosti u dohotku. On je upozorio da su cijene aktive, posebno cijene nekretnina, „produžene“, a što bi zauzvrat moglo pokrenuti buduće krize. ECB je objavila da 6 od ukupno 109 banaka nad kojima je izvršena evaluacija prošle godine, pokazalo nivo finansijske snage ispod onog koji ECB želi da vidi u 2020. godini. Iako nije saopštila o kojim bankama se radi, ECB je zatražila od istih da se poduzmu korektivne radnje unutar tačno određenog vremenskog perioda.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JAN	51,2	50,9	50,9
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	JAN	1,4%	1,4%	1,3%
3.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.)	JAN	1,2%	1,1%	1,3%
4.	GDP – EZ (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,2%	0,1%	0,3%
5.	GDP – Austrija (kvartalno) prelim.	IV kvartal	-	0,3%	0,1%
6.	GDP – Belgija (kvartalno) prelim.	IV kvartal	-	0,4%	0,4%
7.	GDP – Španija (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,4%	0,5%	0,4%
8.	GDP – Francuska (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,2%	-0,1%	0,3%
9.	GDP – Italija (kvartalno) prelim.	IV kvartal	0,1%	-0,3%	0,1%
10.	Ifo indeks očekivanja poslovnog povjerenja – Njemačka	JAN	94,8	92,9	93,9
11.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka	FEB	9,6	9,9	9,7
12.	Indeks povjerenja potrošača – Francuska	JAN	102	104	102
13.	Indeks povjerenja potrošača – Italija	JAN	110,5	111,8	110,8
14.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	JAN	101,8	102,8	101,3
15.	Indeks ekonomskog povjerenja – Italija	JAN	-	99,2	100,7
16.	Stopa nezaposlenosti – EZ	DEC	7,5%	7,4%	7,5%
17.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	DEC	9,7%	9,8%	9,8%
18.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	DEC	-	5,3%	5,2%
19.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	JAN	5,0%	5,0%	5,0%
20.	Stopa nezaposlenosti – Španija (kvartalno)	IV kvartal	13,95%	13,78%	13,92%
21.	Broj nezaposlenih – Francuska (kvartalno) u mil.	IV kvartal	-	3,31	3,36
22.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	DEC	4,5%	0,8%	2,7%
23.	Potrošnja stanovištva – Francuska (G/G)	DEC	1,5%	2,0%	1,0%

SAD

Prinosi na američke obveznice su tokom prošle sedmice zabilježili oštar pad za 17 do 19 baznih poena u odnosu na prethodnu pod uticajem dešavanja oko širenja korona virusa na globalnom nivou. Na zatvaranju tržišta u petak prinosi na dvodgodišnje obveznice su smanjeni na najniži nivo od početka septembra 2017. godine, dok su prinosi na obveznice s dospijecem od 5 i 10 godina smanjeni na najniže nivoe od početka septembra prošle godine. Istovremeno, znatan pad na sedmičnom nivou iz istih razloga zabilježen je i kod indeksa dionica.

Na prošlosedmičnom sastanku FOMC-a donesena je odluka da se referentna kamatna stopa zadrži u rasponu od 1,50% do 1,75%, što je bilo i očekivano. Međutim, FOMC je povećao stopu na višak rezervi koje banke drže kod Fedu (tzv. IOER) za 5 baznih poena na 1,6%. Iz Fedu je saopšteno da je tržište rada i dalje stabilno, ali da su procjene rasta potrošnje domaćinstava smanjene. Predsjednik Powell je izjavio da su pojedine neizvjesnosti smanjene u posljednje vrijeme, kao što je to slučaj sa trgovinskim ratom između SAD i Kine, te da postoje signali da će se globalni ekonomski rast stabilizovati tokom ove godine, nakon usporavanja koje traje od sredine 2018. godine. Powell je dodao i da pojedine globalne neizvjesnosti, kao što je širenje korona virusa, i dalje predstavljaju rizik.

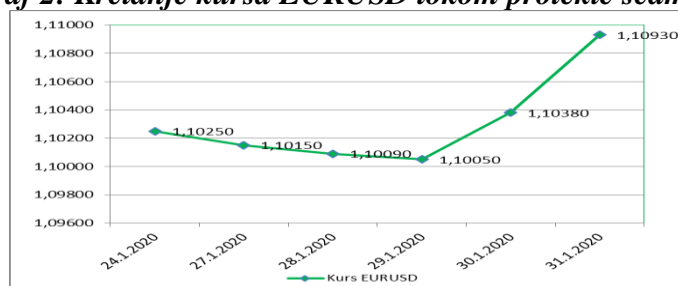
Predsjednik Trump u srijedu je potpisao trgovinski sporazum sa Kanadom i Meksikom nakon trogodišnjih pregovora.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – prelim. podatak (G/G)	IV kvartal	2,0%	2,1%	2,1%
2.	Indeks lične potrošnje – prelim. podatak	IV kvartal	2,0%	1,8%	3,1%
3.	Obim porudžbina trajnih dobara P	DEC	0,3%	2,4%	-3,1%
4.	PCE deflator (G/G)	DEC	1,6%	1,6%	1,4%
5.	Indeks ličnih prihoda (M/M)	DEC	0,3%	0,2%	0,4%
6.	Indeks ličnih rashoda (M/M)	DEC	0,3%	0,3%	0,4%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P	DEC	0,1%	-0,1%	0,1%
8.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	24. JAN	-	-7,2%	-1,2%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25. JAN	215.000	216.000	223.000
10.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	26. JAN	-	67,3	66,0
11.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda	JAN	-3	20	-5
12.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga	JAN	48,9	42,9	48,2
13.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa	JAN	-2,0	-0,2	-3,2

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast sa nivoa od 1,1025 na nivo od 1,1093.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

U protekloj sedmici, tačnije u petak, Velika Britanija je zvanično napustila EU i sada se nalazi u tranzicijskom periodu koji bi trebalo da se okonča do kraja ove godine. Trenutno su najveće neizvjesnosti upravo u ishodima pregovora koji treba da regulišu buduće odnose između Velike Britanije i EU. Što se tiče pregovora sa EU, Johnson je izjavio da će Velika Britanija odbiti bilo koji trgovinski sporazum sa EU koji uključuje „visoko usklađivanje“ sa pravilima EU bloka i bilo koje uloge Evropskog suda pravde. EU

jasno iskazuje svoje namjere i zaključke. Ona insistira na tome da Velika Britanija mora prihvatiti usklađivanja sa njenim pravilima u dijelu radničkih prava, okoliša i državne pomoći, što se posmatra kao cijena sporazuma. Ipak, The Guardian je objavio vijest da će Johnson saopštiti kako njegova vlada neće činiti bilo kakve ustupke ni pod kojim uslovima. Takođe, očekuje se da će Johnson izjaviti da će Velika Britanija nastojati da sklopi trgovinski sporazum u periodu kraćem od jedne godine.

U protekloj sedmici održana je sjednica MPC BoE na kojoj nije došlo do promjene u monetarnoj politici koja se trenutno primjenjuje. Ovo je bila posljednja sjednica odlazećeg guvernera Carneya. Članovi MPC BoE prepoznaju neke znakove ekonomskog poboljšanja nakon opštih izbora na kojima je partija premijera Johnsona odnijela pobjedu, a što je umanjilo potrebu za dodatnim potezima BoE. Smanjenje referentne stope se nije desilo, iako odluka nije donesena jednoglasno nego su dva člana glasala za smanjenje, dok je sedam bilo protiv smanjenja. Članovi Saunders i Haske su glasali za smanjenje referentne kamatne stope. BoE je smanjila prognoze ekonomskog rasta, kao i očekivanja rasta produktivnosti pod uticajima neizvjesnosti oko Brexita. Sada se očekuje da će rast u 2020. godini u prosjeku biti oko 0,75%, te je istaknuto da je većina ostalih prognoza koje su korigovane naniže uticala na ovakve procjene. Iz BoE je saopšteno da je ekonomija tokom 2019. godine usporila zbog toga što su kompanije pod uticajem neizvjesnosti zbog Brexita smanjile potrošnju, dok je i globalni rast usporio.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	JAN	1,5%	1,9%	1,4%
2.	GfK povjerenje potrošača	JAN	-9	-9	-11
3.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	DEC	0,9	1,2	0,7
4.	Hipotekarni krediti	DEC	65.600	67.200	65.500
5.	Monetarni agregat M4 (G/G)	DEC	-	3,8%	4,5%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,84281 na nivo od 0,84000, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3073 na nivo od 1,3206.

JAPAN

BoJ je prošle sedmice objavila zapisnik sa posljednje sjednice u kojem je istaknuto da je važno sagledati ukupan efekat niskih kamatnih stopa, te biti spreman za dodatno ublažavanje monetarne politike ukoliko to bude potrebno. Vlada Japana je zvanično potvrdila imenovanje Adachija, ekonomiste koji je poznat kao zagovornik agresivnog ublažavanja monetarne politike, za članstvo u MPC BoJ. Nominacija će vjerovatno pojačati tržišna očekivanja da će BoJ održati program kvantitativnih olakšica sa ciljem podsticanja privrednog rasta i inflacije. Pod uticajem rasta zabrinosti zbog širenja korona virusa, iz BoJ je krajem sedmice saopšteno da je smanjen broj kupovina obveznica sa dospijućem između 10 i 25 godina na dva sa prethodno planirana tri otkupa u januaru.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	DEC	2,3%	2,2%	2,2%
2.	Maloprodaja (G/G)	DEC	-1,8%	-2,6%	-2,1%
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	DEC	-3,6%	-3,0%	-8,2%
4.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	DEC	-	21,4%	-1,2%
5.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	DEC	2,1%	2,1%	2,1%
6.	Indeks potrošačkog povjerenja	JAN	39,5	39,1	39,1

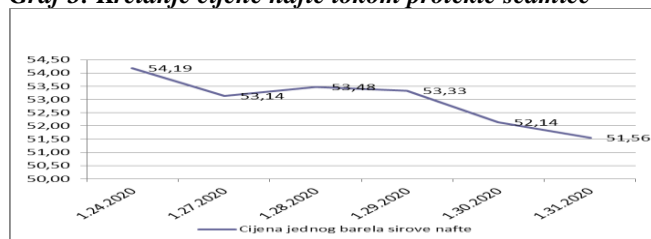
JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 120,49 na nivo od 120,17. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa od 109,28 na nivo od 108,35.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 54,19 USD (49,15 EUR). Tokom protekle sedmice cijena nafte je smanjena, u najvećoj mjeri zbog zabrinutosti da bi širenje korona virusa u Kini i drugim zemljama moglo da se odrazi na smanjenje ekonomskog rasta. Do sredine sedmice podršku cijeni nafte su dali pregovori OPEC-a i saradnika o reakciji na uticaj straha od korona virusa na ovo tržište. Pojavile su se vijesti da bi OPEC mogao da produži sporazum o smanjenju ponude nafte. Takođe, vijesti da su zalihe nafte u SAD smanjene imale su uticaj na održavanje cijene ovog energenta u posmatranom periodu. Istraživanje Reutersa, u kojem je učestvovalo 50 ekonomista, je pokazalo da se očekuje da će cijena nafte ostati na trenutnim nivoima pod uticajem geopolitičkih rizika i aktivnosti OPEC-a u smislu smanjenja obima proizvodnje. Većina učesnika ovog istraživanja smatra da će OPEC i saradnici produžiti sporazum o ograničenju ponude nafte, čime će limitirati ponudu, što će imati značajan uticaj na održavanje cijene nafte. Međutim, ovo istraživanje je provedeno prije pojave rizika koji su izazvani korona virusom. Očekivanja da će širenje ovog virusa imati negativan uticaj po ekonomski rast su bili glavni razlog smanjenja cijene nafte krajem sedmice. U takvim okolnostima članice OPEC-a i tehnički komitet zemalja koje nisu članice ovog kartela su dogovorile sastanak u Beču 4. i 5. februara, s ciljem procjene uticaja korona virusa na tražnju za naftom.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 51,56 USD (46,48 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou, cijena nafte je smanjena za 4,85%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.571,53 USD (1.425,42 EUR). Tokom protekle sedmice cijena zlata je bilježila rast, s izuzetkom zabilježenim u utorak. U utorak je došlo do blagog smanjenja cijene pod uticajem pozitivnih ekonomskih podataka za SAD, što je uticalo na aprecijaciju USD u odnosu na EUR, te se kurs EURUSD našao blizu najnižeg nivoa u posljednja dva mjeseca, a što se odrazilo i na pad cijene zlata. Od sredine sedmice cijena zlata postepeno bilježi rast. Inicijalno, uticaj na rast cijene ovog plemenitog metala imali su signali Feda da će vjerovatno nastaviti provoditi trenutnu politiku, iako su istaknute zabrinutosti zbog inflacije. Do kraja sedmice rast cijene zlata rezultat je pojačanog straha zbog širenja korona virusa koji bi mogao uticati na slabljenje ekonomskog rasta, a što je ujedno pojačalo tražnju za sigurnim investicijama poput zlata. Pojačana tražnja za zlatom i rast cijene utiče na to da se ovaj plemeniti metal približava najboljim performansama u posljednjih pet mjeseci. Pojedini analitičari ističu da se cijena zlata nalazi u uzlaznom trendu od početka decembra, uglavnom zbog značajnih monetarnih stimulansa centralnih banaka širom svijeta. Ovakve okolnosti, uz očekivanje slabljenja ekonomskog rasta, predstavljaju dobru osnovu za rast cijene ovog plemenitog metala. Takođe, ukoliko se materijalizuju očekivanja negativnog uticaja korona virusa na ekonomski rast, to će biti dodatni podsticaj za rast cijene zlata u narednom periodu.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.589,16 USD (1.432,58 EUR). Cijena zlata je na sedmičnom nivou zabilježila rast od 1,12%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

